

De president van de Methodistische kerk van Washington, Dr. Bristol, verklaart van den vermoorden president der Vereenigde Staten, dat hij een voorbeeldig lid zijner kerk was, die zich altijd even ernstig en opzettend toonde bij den dienst des Woords. Wanneer hij ter kerk kwam, bleef hij natuurlijk niet onopgemerkt bij het kerkgebed, maar hij gaf telkens te kennen, dat hij als alle menschen wel behandeld worden, en aan dat verlangen we d' ook voldaan.

Onder het opschrift: "Harnack in de gemeente," vindt men in het Correspondenzblatt het volgende ingezonden stuk:

Wij mijne gemeente is een man, die reeds sedert 70 jaren met groot fanatisme, atheïstische en republikeinische ideeën ingang zoekt te doen vinden, en dit — gelijk de verslagen van het kerkelijk leven — niet zonder gevolg. Deze man zit tegenwoordig dag aan dag in de herberg van een afgelegen dorp, met de brochure van Harnack, en legt hun, die naar hem hooren willen, datgene wat daarin in zijn kraan te pas komt, voor de voeten. Zou hetzelve misschien ook in andere gemeenten voorvallen? Ik wilde dit mijnen ambabroeders mededeelen, waarvan sommigen het gevaar, dat ons van de moderne theologie dreigt, gering achten.

De bedoelde brochure van Harnack is getiteld: "Het wezen van het Christendom." Het is nog maar weinige jaren geleden, dat men Harnack voor een ijdel orthodox hield, waarom hij ook in een zendingen comité gekozen werd. Doch het blijkt, dat de Ritschlaanische beginselen hem op den weg der ontkenning voorgedreven hebben.

WINKEL.

Door Kinderen.

GEVONDEN.

VIII.

"Meester," zoo sprak Victor, toen hij, bij Palissy in huis gekomen, zich naast dezen in de werkplaats had neergezet. "Ik heb u iets voor te stellen."

"Goed," antwoordde Palissy, die er vermoeid uitzag, wat geen wonder was, bij zooveel zorgen die hem drukten.

"Hoor eens," sprak de ander flusterend, "ik geloof dat we in uw werk ten slotte zult slagen, maar, niet waar, uw onderzoekingen kosten tijd en geld en gij hebt geen hulp. Wat denkt u? Als ik nu eens een werkman voor u zocht, ervaren in 't pottenbakken, zou dat u niet veel verlichten?"

"Zeker, heel veel. Maar ik kan hem niet betalen."

"Nu, hoe lang zou 't duren, denkt gij, eer hij u genoeg van zijn kunst had geleerd."

"Dat weet ik niet. Misschien wel een half jaar. Ik weet van het pottenbakken niets."

"Nu goed. Ik heb zulk een man gevonden. Hij kan in mijn herberg voor niets wonen en ik zal hem betalen ook. Dan zijt gij geholpen."

"Neen vriend," sprak Palissy, dat mag ik niet doen. Gij zijt ook niet rijk en zoudt om mij u moeten bekrimpen."

"Laat dat aan mij over," zei Victor glimlachend. Maar de meester bleef vriendelijk weigeren, tot eindelijk de herbergier sprak: "Nu, dan stel ik dit voor: Ik zorg voor den man en zijn loon, zoo lang gij 't niet kunt. Komt ge in beteren doen, dan krijg ik 't van u terug."

Daar had de meester niet tegen, en weldra verscheen de nieuwe knecht, die al ras bleek om zeer belkwaam werkman te wezen. Flink zette hij zijn taak aan, en Palissy deed al zijn best om hem de kunst af te zien, zoodat al zijn ander in zijn meester tevens een leerling had, en wel een zeer oplettenden. Dit was trouwens noodig, want onze werkman had vaak gezegd, dat hij te Santes niet kon blijven, en over een zekeren tijd, weer ging vertrekken. Intusschen deed hij zijn best, Palissy de kunst duidelijk te maken. Dit ging nu wel, maar bij 't pottenbakkerswerk behooft veel handigheid, en die wordt eerst door lange oefening verkregen.

Daarom was veel tijd noodig, en dien kon Palissy heel dikwijls niet missen, wijl hij voor zijn gezin te zorgen had. Toen na zes maanden — langer ging niet — de werkman vertrok, was meester Bernack echter zoo ver, dat hij op een pottenbakkerij zijn brood zou hebben kunnen verdienen.

Intusschen ging hij weer ijverig voort met zijn proefnemingen om verglaasde te vinden. Want pottenbakken konden er wel meer. Maar kunstwerken te leveren, dat was juist de kunst.

Doch het onophoudelijk zoeken, de overspannen arbeid, begonnen zelfs op een sterk man als onzen meester, zeer nadelig te werken. De knecht merkte dit en de huisgenooten nog beter, vooral moeder, die echter zelf voortdurend lijdend was, en wier gezondheid al slechter werd. Toch zou in deze donkerheid een lichtstraal schijnen. Hoe — dat verhaalt Palissy ons zelf:

"Ik leid," zegt hij letterlijk, "onbeschrijfde smarten, want ik was geheel uitgeput en als uitgeput door de hitte van den oven. Reeds meer dan een maand was mijn hield op mijn rug niet droog geweest van het zweet. Een laatste poging wilde ik nog wagen. Toen was het Gods wil, dat onder de driehonderd proefstukken, welke mijn helper in de oven zette, er een was, dat, na vier uur in de hitte te hebben gelegen, zoo heerlijk wit en glanzig te voorschijn kwam, dat ik uit vreugd niet wist waar ik mij bevond. Ik voelde mij denzelfden mensch niet meer."

"Ik liep naar het ziekenhuis mijner arme vrouw. Nu heb ik het gevonden," riep ik en zij deelde in mijn vreugd."

"Was maar goed dat de arme lijdende vrouw niet wist, hoeveel tijd nog moest verlopen eer die arbeid van haar man de moeite zou loonen, en meer dan dit. Wel weten uit de geschriften van Palissy zelf, dat zijn vrouw vele jaren voor hem is gestorven, al blijkt niet duidelijk wanneer."

Maar, zal de lezer zeggen, hij had dan nu althans in hoofdzaak zijn doel bereikt, kon hij thans niet met zijn kunstwerk beginnen?"

Zacht wat, vrienden. Vooreerst begrijpt ge, hoe leemdad die het pottenbakken pas geleerd heeft, niet dadelijk 't mooiste kan maken. Zie, een pot en een kan, die wist de meester nu best te vervaardigen. Maar hij wilde sierlijke vazen, fraaie bloempotten, ja allerlei kunstige figuren in klei leveren, even mooi als hij ze teekende. En dat ging niet zoo dadelijk."

Maar er was meer. Een smeltoven te verhitten, is nu juist niet zoo moeilijk. Maar de hitte die maakte, dat het ene stuk heerlijk schoon verglaasde werd, bedierf juist het andere. Zoo moest dan eerst door allerlei proeven bliken, welke hitte voor het ene, welke voor het ander, de beste was. En wist men dat, dan was de groote kunst, om te weten hoe heet de oven was. Dat is zelfs in onzen tijd bij zulke ovens niet gemakkelijk, gelijk de man van 't vak u duidelijk zou kunnen uitleggen."

AAN VRAGERS.

Men leest in de geschiedboeken, dat de verwoesting van Jeruzalem door Nebukadnezar

plaats vond, in het jaar 588 vóór Christus, en dat de Joden vrijheid kregen om naar hun land terug te keeren in het jaar 533. Maar dat zijn maar 55 jaar en het was toch een 70-jarige ballingschap.

Op deze vraag of liever bedenking, is het antwoord dit:

De Babylonische ballingschap begon onder Nebukadnezar, koning van Babel, en eindigde onder Kores of Cyrus, koning van Perzië. Nu voerde Nebukadnezar niet alle Joden tegelijk weg, maar eerst slechts enkele aanzienlijken, als gijzelaars of onderpanden van trouw. Daartoe behoorden Daniel en zijn drie vrienden.

Doch toen de Joden telkens weer opstonden tegen Babel, volgden ook telkens nieuwe wegvogingen. In 't geheel wel zes.

De laatste wegvoging van het overige volk, na de verwoesting in 't land gebleven, betrof nog slechts 745 zielen. (Jer. 52: 30).

Nu moet men de ballingschap natuurlijk rekenen van de eerste wegvoging af. Deze geschiedde onder koning Jojachim van Juda, in 't jaar 603 vóór Christus. Telt men nu (de jaren vóór Christus tellen af) van 603 tot 533, dan verkrijgt men de 70 jaren der ballingschap van Babel.

CORRESPONDENTIE.

A. B. Jr. te V. — De vraag in orde ontvangen.

HOOGENDIJK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

WELKOM AAN Dr. SCHEURER.

Welkom, Dokter Scheurer
In ons Vaderland!
Wakke Zendingdokter
'k Druk vol dank Uw hand.
Pionniërdienst deelt gij,
Ingespannen werk,
Wijs en zelfverloochnend
In Uw Zender sterk.

Stichtte Uw Zusters ijver
Ons Eudokia,
't Petronella gasthuis
Staat door Gods genad
Als de vrucht Uws arbeids.
Overwerkt en moe
Roep U God de Heere
„Rust een weinig" toe.

Rust een weinig, dokter,
In Uws ouders huis,
Voel in 't lieve Aaltien
Als welcer U thuis.
Rust een weinig, dokter,
Jezus geeft U rust,
Smaak zijn zaalgen vrede
Helder, welbewust.

Rust. Wij zullen werken,
Brengeu saam de som
Voor Uw verdien arbeid
Scheurer, Welkom!

A.

M. M.

Geachte Redactie!

Nog altijd studeren er velen aan onze Universiteiten, die, hoewel zij Gereformerd zijn in belijdenis, toch nog geen lid zijn van de organisatie van Gereformeerde studenten in Nederland. Meermalen is reeds gevraagd wat hiervan toch de reden wel kon zijn. Want het nut van een dergelijke organisatie zal toch door niemand worden betwist. Onder de bezwaren immers, die aan de studie aan Openbare Universiteiten verbonden zijn, weegt zeker dit niet het minst, dat pas aankomende studenten door gaans in heel verkeerd gezelschap komen. En dit bezwaar na valt, doordat men zich aansluit bij een vereniging van enkel Gereformeerde studenten, zoo niet geheel, dan toch zeker voor een groot deel weg. Wij meenen dan ook te vengenoemd verschijnsel niet anders te kunnen verklaren, dan uit de onbekendheid van velen met de Unie „Hendrik de Cock" of met de wijzigingen, die zij onlangs in haar wet heeft aangebracht.

Daarom zij het ons vergund, er de aandacht op te vestigen, dat de Unie „Hendrik de Cock" zich ten doel stelt, de organisatie, niet slechts van kerkelijk Gereformeerde studenten, maar van alle studenten van Gereformeerde belijdenis in Nederland.

Houd u geachte redactie, van onzen harte lijken dank voor de plaatsing van dit ingezonden stuk ten zeerste overtuigd.

Namens het bestuur der Unie „H. d. C."

P. B. BOUMAN, h. t. Prater.
W. J. KOLBERT, h. t. Ab actis.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Molenaarsgraaf en Brundwijk, Joh. Mulder cand. te Amsterdam. — Scharnegoutum, J. E. Rijenga, te Zalk en Veenen. — Eeninge, G. Meljer, te Borge. — Hindeloopen, C. Diemer, te Warma. — Andijk, F. C. van Dorp, te Driesum.

AANGENOMEN: Heinkensand, D. Hoek, te Noordwijk aan Zee.

BEDANKT: Reijnders, C. A. N. J. van Goor, te Boorn. — Anna Jacobs Polder, Tholen B. Weid. — Boornbergen en Langerak, D. Hoek, cand. te Noordwijk aan Zee. — Harmelen, J. C. C. Voigt, te Raamsdonk. — Steeuwijk, S. de Gooijer, te Bennekom. — Alblasserdam, J. A. de Vries, te Fijnaard.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: s Heerenhoek en Nieuwduin, M. te Broek, cand. te Harderwijk. — Noordwijkerhout, G. Oorthuys, cand. — Otterland, J. Posthumus, cand. te Zalt Bommel. — Lutjegast en Tricht, E. van den Berg, cand. — Bolward, W. Haverkamp, te Boorn. — Klaaswaal, A. Hoogenkamp, cand. — Vierlingbeek, A. Carlier, te Spankeren.

AANGENOMEN: Hattum, H. J. de Groot, te Zoeterwoude. — Culemborg, J. Visser, te Edmond aan Zee.

BEDANKT: Edam, W. A. van der Scheer, te Tiel. — Heemstede, G. Posthumus Meijers, te Dubbeldam. — Laren en Groede, J. Visser, te Edmond aan Zee. — Barneveld, J. G. Dekking, te Krimpen a/d Lek.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt bevestigd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, geëindigd 30 Sept. j.l. ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseren aan De Administratie van „De Heraut" Amsterdam.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, October 1901.

Advertentiën.

Door 's Heeren goedheid werden wij heden verlijd met de geboorte van een welgeschapen ZOON.

N. DIEMER.

G. M. DIEMER—HAUST.

Pastorie Munsterzijl, 1 Oct. 1901.

Enige kennisgeving aan familie, vrienden en kennissen.

Getroffen door de talrijke bewijzen van de meest hartelijke deelneming, ondervonden bij het plotseling overlijden van onzen geliefden Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, wijzen

Da. P. DEN BOER,

betuigt ondergetekende uit aller naam haren oprechten dank.

Wed. Ds. P. DEN BOER—

BROEKST.

Pattersonhoek, October 1901.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

WESTERMARKT No. 21

AMSTERDAM.

Op verzoek bericht de Penningmeester van de Vereeniging het Christelijk Nationaal Boeren-Comité, dat bij hem op 26 Juli l.l. voor de Vrouwenkampen is ingekomen van de Gereformeerde Kerk te Sappemeer f 50.—

Firma G. J. REITS, te Groningen, debiteert met succes, de VRAAGBOEKJES van wijlen Prof. H. DE COCK, Herzien door Prof. M. NOORDTZIJ.

Handleiding, ten gebruike bij het Kort Begrip. 1ste druk f 0.25.

Vraagboek over de Gereformeerde Geloofsleer. 5de druk 0.30.

Vraagboekje over de Bijbelsche Geschiedenis. 1ste druk 0.15.

Kort Begrip der Christelijke Religie. 13de druk 0.08.

Kort Begrip der Christelijke Religie. (Met 2 voorbereidende Hoofdstukken). 20ste druk 0.10.

Bij getallen worden de prijzen verlaagd.

H.H. Predikanten wordt op aanvraag gaarne een exempl. ter kennismaking franco toegezonden.

VERSCHENEN:

EEN FEESTKRANS.

Gelegenheidsverzen voor school en huis,

DOOR

P. J. KLOPPERS.

Een bundel van 100 gelegenheidsgedichten. (Nieuwjaar, Verjaardagen, Bruidsteden en Christelijke feesten).

Prijs f 0.50.

BOEKHANDEL

VOORHEEN

AMSTERDAM.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

Gevestigd te GRONINGEN.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABRIS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WITTEWAALL VAN STOETWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, JOH. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE.

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder vooruitbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt. Pandbriefen, loers 99 pCt. in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissarissen en Makelaars in effecten; te Amsterdam bij de Heeren L. G. WEISZ & Co., Westermarkt 21 en bij de Agenten: E. J. RADIUS en H. J. DANE, Tesselschadestraat 3.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

VERSCHENEN aflevering 1 van:

CALVIJN'S JEUGD,

Jongelingsjaren, Omzwervingen, Bekeering en Eerste optreden als Reformator.

Beschreven door E. DOUMERGUE, Hoogleraar te Montauban.

Vertaald door Ds. W. F. A. WINKEL.

Versijnt in 15 afleveringen van 32 pagina's. De prijs is per aflevering f 0.35 zoodat het gehele werk voor de teekenaars niet meer zal kosten dan f 5.25. In het voorjaar van 1902 zal het werk D.V. compleet komen, waarna de prijs wordt verhoogd. Per vijf afleveringen wordt over f 1.75 beschikt.

AMSTERDAM.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

EXCELSIOR.

Geïllustreerd Tijdschrift voor Nederlands Volk

ONDER REDACTIE VAN

A. J. HOOGENDIJK en J. A. WORMSER.

Prijs per jaargang (12 nummers à 16 pagina's en 12 nummers à 8 pagina's) f 3.50.

INHOUD van „Excelsior" van 21 September 1901: „Grotere dingen"; De ontcoming; De eerste bestijging van den Mont-Blanc; Nederland; Hoe?; Psalm XCII; Leestafel.

AMSTERDAM.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 547 en 549.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGCK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen

KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,

(voorheen JOHANNES KRAMER & Co.),

Dam 15-17 en Vijgendam 12.

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIE en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

VERSCHENEN:

De authentieke Tekst

der

Liturgische geschriften,

GEHANDHAARD TEGEN

Prof. Dr. M. A. GOOSZEN

DOOR

Dr. H. H. KUYPER,

Hoogleraar aan de Vrije Universiteit.

Prijs f 0.60.

BOEKHANDEL

VOORHEEN

AMSTERDAM.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Vrouweweelde en Vrouwenmarkt, door JOHANNA BREEVOORT, is het eerste No. van den eersten jaargang, dat bij elken Boekhandelaar ter inzage is te verkrijgen. De teekenaars betalen slechts den halven prijs, alzo slechts 75 cents voor dit boek van 250 bladz., in royaal formaat.

Bij den Uitgever D. DONNER, te Londen, verscheen:

CALVIJNS INVLOED

OP DE

REFORMATIE IN DE NEDERLANDEN,

voor zooveel die door hemzelf is uitgeoefend.

DOOR

Dr. F. L. RUTGERS.

TWEDE DRUK.

Met de Hollandische vertaling van al het in den eersten druk voorkomende Latijn, Fransch enz.

Prijs ingenaaid f 2.75.

HET EVANGELIE IN ONZE OOST.

De Protestantische Zending in het tegenwoordige Nederlandsch-Indië, van de eerste vestiging tot op onzen tijd.

DOOR H. DIJKSTRA.

DEEL II. — DE MOLUKKEN.

TWEDE VERMEERDERDE DRUK.

Prijs ingenaaid f 1.10.

De herdruk van Deel I verscheen vorig jaar.

AMSTERDAM.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Dr. A. KUYPER.

Antirevolutionair, óók in uw huis-gezin. f 0.60

De Christus en de sociale nooden en Democratische klappen. 0.30

De crisis in Zuid-Afrika. Uit de „Revue des Deux Mondes." Vertaald door C. K. ELOUT. 0.50

De Schoolkwestie. No. 1-6. 1875. Elk nummer. 0.10

No. 1. Naar aanleiding van het onderwijzedebat in de Kamer. Redevoering van Dr. A. KUYPER in de zitting der Tweede Kamer van 7 December 1874.

„ 2. De scherpe resolutie en het decretum tot hervorming van het algemeen verorden.

„ 3. Grieven tegen de schoolwet en het geheim verorden.

„ 4. Het redmiddel.

„ 5. De schoolwet voor de vier-schaar van Europa.

„ 6. Is het reorganisatieel onuitvoerbaar? (Uitverkoet).

Evolutie. Rede bij de overdracht van het rectoraat aan de Vrije Universiteit, op 20 October 1899 gehouden. 0.60

Handenarbeid. 0.15

Het Calvinisme. Zes Stone lezingen in October 1898 te Princeton (N.J.) gehouden. Tweede, goedkope uitgave. Gebonden. 1.75

Het Calvinisme, oorsprong en waarborg onzer constitutioneele vrijheden. Eene Nederlandse gedachte. Tweede druk. 0.90

Het Sociale vraagstuk en de Christelijke religie. Rede bij de opening van het Sociaal Congres op 9 November 1891. 1.—

Moranatha. Rede ter inleiding van de Deputaten-vergadering, gehouden te Utrecht op 12 Mei 1891. 0.25

Niet de vrijheidsboom, maar het kruis. Toespraak ter opening van de tiende Deputaten-vergadering in het eeuwjaar der Fransche Revolutie. 0.40

Proeve van pensioenregeling voor werklieden en hun gelijken. 0.40

Varia Americana. 1.25

Gebonden. 1.75

Volharding bij het Ideaal. Openingswoord ter Deputaten-vergadering van 17 April 1901. 0.25

Welke zijn de vooruitzichten voor de studenten der Vrije Universiteit? Rede ter inleiding van de Leeuwarder meeting, op 5 Juli 1882. 0.40

AMSTERDAM.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Boek- en Courantdruckerij: DE ROEVER KROON & BAREL, Amsterdam.